

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Т. І. Коваль

Глобалізаційні та інтеграційні процеси в сучасному суспільстві в соціальному, культурному, економічному, освітньому та політичному планах привели до формування у кожному вищому навчальному закладі, зокрема педагогічному університеті, інформаційно-освітнього полікультурного середовища, що базується на інтеграції сучасних інформаційних технологій, мережних засобів зв'язку.

На основі аналізу поняття інформаційно-освітнього середовища вченими (А. Ахаян, О.Зайцева, І. Захарова, О. Ільченко, В. Красильнікова, Л. Панченко І.Роберт, Е. Семенюк, О. Соколова та ін.) ми прийшли до висновку, що *інформаційно-освітнє полікультурне середовище педагогічного університету* – це створена в університеті система навчання, яка об'єднує інтелектуальні, полікультурні, навчально-методичні, інформаційні, організаційні і технічні ресурси та забезпечує розвиток пізнавальної та творчої діяльності майбутніх учителів.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальний процес педагогічного університету змінили діяльність як студентів педагогічного університету, так і викладачів, були виявлені нові можливості та нові очікування щодо цих можливостей. Але найголовніше з'явилися технології, середовища, сервіси та інструментарій для організації неперервного саморозвитку та самовдосконалення майбутнього вчителя [1].

Одним із основних аспектів успішного створення інформаційно-освітнього полікультурного середовища університету є вибір електронної навчальної платформи для організації самостійної поза аудиторної роботи студентів.

У період світової фінансової кризи важливим чинником вибору електронної навчальної платформи є її ціна. Тому багато університетів України зупинили свій вибір на електронній навчальній платформі Moodle, яка розповсюджується безкоштовно як Open Source-проект (ліцензія GNU GPL [2]).

Moodle – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), також відома як система управління курсами (Content management system – CMS), система управління навчанням (Learning Management System – LMS), віртуальне навчальне середовище (Virtual learning environment – VLE), віртуальна навчальна платформа.

Навчальне середовище Moodle надійна в експлуатації; є простою у використанні та адмініструванні; забезпечує безпеку інформації (встановлення паролів, обробка форм даних, зберігання інформації у базі даних) та передачу даних від викладача до студента; здійснює оцінювання навчальних досягнень студентів; сумісна зі стандартним програмним забезпеченням; містить більше двадцяти типів ресурсів і програмних засобів (базовий комплект); проектувалася відповідно до реалізації методів колективної діяльності студентів; її інтерфейс має переклади на 70 іноземних мов.

Moodle проектувалася відповідно до реалізації методів колективної діяльності студентів. Простий і ефективний інтерфейс не вимагає спеціальних навичок щодо

створення електронних навчально-методичних матеріалів. Значна увага приділена безпеці інформації в середовищі – встановленні паролів, зберіганню інформації. Важливою особливістю Moodle є те, що система створює і зберігає портфоліо кожного студента, який працює у його середовищі. У портфоліо можуть зберігатися всі здані студентом роботи, всі оцінки і коментарі викладача до робіт, усі повідомлення у форумі. Викладач може створювати і використовувати в рамках середовища Moodle будь-яку систему оцінювання, яка прийнята в університеті. Всі відмітки з виконаних завдань зберігаються у зведеній відомості. Середовище дозволяє контролювати “відвідуваність”, активність студентів, час їх навчальної роботи в мережі. Одна з найсильніших сторін Moodle – широкі можливості для комунікації. Система підтримує обмін файлами будь-яких форматів – як між викладачем і студентом, так і між самими студентами. Основними засобами, що дозволяють суб’єктам навчання спілкуватися між собою, є такі: форум – засіб off-line спілкування, спільний для всіх студентів, розміщений на головній сторінці платформи; електронна пошта; обмін вкладеними файлами з викладачем; чат (chat); обмін особистими повідомленнями.

Всі ресурси та програмні засоби системи Moodle можна використовувати як незалежно, наприклад створити тести для самонавчання студентів і розмістити в середовищі платформи Moodle. А можна деякі засоби об’єднати і створити електронний посібник з дисципліни, який може, наприклад, мати такі компоненти: *вхідний тест* для оцінювання початого рівня навчальних досягнень студентів; *теоретичний матеріал* по темах зі списком літератури та із гіперпосиланнями на Інтернет-джерела для самостійного опрацювання; *система вправ (або практичних завдань)* для навчання та контролю досягнень студентів (при цьому студент може скористатися електронною поштою чи форумом для одержання пояснень чи допомоги від викладача); *індивідуальні завдання для студентів* (проектні роботи, реферати, доповіді), які розвивають дослідницькі міння студентів, орієнтовані на пошук інформації; *тести для самоконтролю та контролю* навчальних досягнень студентів, наприклад для підготовки до модульної контрольної роботи; *рекомендовані Інтернет-джерела* для самостійного опрацювання; *госларій* визначень основних понять; *електронний словник* тощо.

Отже, якщо раніше недостатній рівень впровадження в навчальний процес ІКТ можна було пояснити об’єктивними причинами – відсутністю у навчальному закладі комп’ютерів та ліцензійного програмного забезпечення, то зараз, коли комп’ютер, ноутбук, планшет чи смартфон є практично у кожного студента, а необхідне програмне забезпечення, таке як система Moodle, є безкоштовним, впровадження в навчальний процес ІКТ залежить, звичайно, лише від бажання та вміння викладачів з ними працювати.

Ключові слова: інформаційно-освітнє полікультурне середовище, Moodle, навчальне середовище, програмні засоби

Анотація:

Інформаційно-освітнє полікультурне середовище педагогічного університету – це створена в університеті система навчання, яка об'єднує інтелектуальні, полікультурні, навчально-методичні, інформаційні, організаційні і технічні ресурси та забезпечує розвиток пізнавальної та творчої діяльності майбутніх учителів. Одним із основних аспектів успішного створення інформаційно-освітнього полікультурного середовища університету є вибір електронної навчальної платформи для організації самостійної поза аудиторної роботи студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильченко Л.В. Аналіз програмно-інструментальних платформ дистанційної освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/470/1/Vasulchenko.pdf>
2. Основной сайт проекта Moodle [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moodle.org/>